

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem v právní věci žalobce: **O. K.**, nar., státní příslušnost U., t. č. pobytem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2015, č. j. OAM-566/ZA-ZA05-P17-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 1. 3. 2016 doručenou téhož dne Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2015, č. j. OAM-566/ZA-ZA05-P17-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že žalobci se mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Obsah napadeného rozhodnutí

Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce podal dne 24. 6. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti a pravoslavného vyznání. On sám ani nikdo z jeho rodiny, není členem žádné politické strany. Má středoškolské vzdělání, na Ukrajině pracoval jako svářeč, v ČR vykonával příležitostné práce na stavbách a v lese. Je rozvedený, vojenskou službu ze zdravotních důvodů nikdy nevykonával. Do 28. 7. 2008 žil na Ukrajině, v Zakarpatské oblasti v obci S. Od té doby pobýval v ČR, avšak svoji vlast ještě několikrát navštívil. Ukrajinu definitivně opustil dne 15. 10. 2015. Toho času disponoval platným povolením k dlouhodobému pobytu na území ČR. Z Ukrajiny odcestoval, protože tam nebyla práce. K důvodům, které jej vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že na Ukrajině nemá žádný majetek, vše nechal manželce. Současně tam nežije ani nikdo z jeho blízkých a v ČR si již žalobce zvykl. Navíc je na Ukrajině válka a jemu již přišly dva povolávací rozkazy. ČR je pro žalobce cílovým státem, chtěl by se zde usadit. V případě návratu do vlasti se ničeho neobává, nic mu tam nehrozí. O mezinárodní ochranu nikdy dříve nežádal. Za svého pobytu v ČR navázal v květnu 2015 kontakt se svým zastupitelským úřadem, kde požádal o vydání nového cestovního dokladu, neboť mu byl předchozí odcizen.

V den podání žádosti byl s žalobcem dále proveden pohovor, během něhož částečně upřesnil informace uvedené v samotné žádosti. Předně sdělil, že na území ČR nejprve pobýval na základě povolení, v posledních dvou letech však již pouze na základě překlenovacího víza. V minulosti žádal o udělení trvalého pobytu, jeho žádosti však nebylo vyhověno. Bylo tomu tak z důvodu, že za žalobce nebylo hrazeno sociální pojištění, přestože mu zaměstnavatel tvrdil, že jej odvádí. Překlenovací vízum bylo platné do 4. 6. 2015, poté byl žalobci odcizen cestovní pas. Krádež žalobce nahlásil na policii, kde mu bylo sděleno, že má nějakou dobu vyčkat, že se cestovní pas ještě může najít. Dne 19. 6. 2015 obdržel dopis, že pas nebyl nalezen, a téhož dne žalobce přijel do Příjímacího střediska Zastávka. Na Ukrajinu se již vrátit nechce, nemá tam nikoho a nic jej tam nečeká. Se svou manželkou se žalobce rozvedl v roce 2014. Žalobci přišla na jeho ukrajinskou adresu již dvě předvolání k nástupu vojenské služby. O předvoláních se dozvěděl asi před třemi měsíci od své tety. Do armády žalobce nastoupit nechce, a nechápe, proč by tak měl činit. Na Ukrajině teď do armády povolávají všechny, proto každý, kdo může, odtamtud utíká. Žalobce nevykonával základní vojenskou službu, protože měl v té době zdravotní obtíže se žaludkem. Na konci roku 1994 byl na operaci, nyní se již problémy s žaludkem neprojevují. Dále žalobce vypověděl, že na Ukrajině nikdy nebyl politicky ani veřejně aktivní ani neměl problémy se státními orgány. Do své vlasti by byl ochotný se vrátit pouze tehdy, pokud by tam byl stejný pořádek jako v ČR. Na závěr žadatel dodal, že by chtěl mít možnost žít v ČR a pracovat zde.

Na základě těchto skutečností žalovaný shrnul, že důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava z povolání do armády a snaha legalizovat pobyt na území ČR.

Při posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný vycházel ze skutečností sdělených žalobcem, a dále z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, a ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98848/2015-LPTP, Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 1. 6. 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (dále jen „UNHCR“) ze září 2015, Výroční zprávy Human Rights Watch 2015 – Ukrajina ze dne

29. 1. 2015, Zprávy Freedom House z ledna 2015 a Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015 – Ukrajina ze dne 25. 2. 2015.

Po posouzení tvrzení žadatele a všech relevantních podkladů dospěl žalovaný k závěru, že nejsou dány předpoklady pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu, neboť z výpovědi žalobce výslovně vyplynulo, že tento nebyl na Ukrajině členem žádné politické strany a nikdy neměl problémy se státními orgány své vlasti. Současně nic nenásvědčuje tomu, že by žalobce mohl pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Mezi výčet těchto důvodů pak nelze zařadit obavu z možnosti nástupu vojenské služby v zemi původu.

Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností. Tuto zásadu uznává mj. i Úmluva o právním postavení uprchlíků (tzv. Ženevská konvence) z roku 1951, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech či Úmluva o ochraně základních lidských práv a základních svobod. Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v tomto ohledu odkázal rovněž na Příručku procedur a kritérií pro přiznání právního postavení uprchlíků vydanou UNHCR v září roku 1979, podle níž osoba není uprchlíkem, pokud jejím jediným důvodem pro vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje.

K tvrzení žalobce, že v jeho zemi původu nelze získat práci a žalobce tam nemá žádný majetek, žalovaný uvedl, že pracovní ani ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka a není tedy ani důvodem pro udělení azylu, ledaže by daná situace a opatření mající nepříznivý dopad na život příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině. Nic takového však v případě žalobce zjištěno nebylo. Z informačních zdrojů o situaci na Ukrajině vyplývá, že se tato země potýká s ekonomickou krizí, přičemž nepříznivá hospodářská situace postihuje většinu obyvatelstva. Důvodem pro udělení azylu pak není ani neexistence bližších rodinných vazeb v zemi původu.

Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany ve snaze o legalizaci svého dalšího setrvání na území ČR poté, co mu nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu. Žalovaný zdůraznil, že k těmto účelům institut azylu neslouží a důvody uvedené žalobcem pro udělení azylu nemohou svědčit. Žalobce má naproti tomu možnost řešit svoji pobytovou situaci prostřednictvím některého z institutů zakotvených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Dále žalovaný zkoumal, zda žalobce nesplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) či azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu). Z hlediska naplnění podmínek ust. § 13 odst. 1 (azylu za účelem sloučení rodiny) žalovaný uvedl, že ani tyto nejsou naplněny, neboť ze zjištěných skutečností nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení. Ohledně možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů se žalovaný zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a jeho věkem a zdravotním stavem. Žalovaný v této souvislosti konstatoval, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností, takové však v případě žalobce nebyly shledány. Žalobce je dospělou osobou, která v současné době netrpí žádnými zdravotními obtížemi a prostředky k životu si opatřuje vlastní prací. Žalobcova situace tedy nevykazuje žádné znaky, které by svědčily ve prospěch humanitárního azylu.

Jelikož nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jakožto vyšší formy mezinárodní ochrany, posuzoval žalovaný naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti dovodil, že v průběhu správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti svědčící o tom, že by v případě návratu žalobci hrozila vážná újma uložením či vykonáním trestu smrti. Taktéž nebylo shledáno, že by žalobci hrozilo bezprostřední nebezpečí mučení, nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Nutnost vykonat vojenskou službu samu o sobě nelze vnímat jako vážnou újmu, neboť se jedná o základní státoobčanskou povinnost. Podle žalovaného nic nenasvědčuje ani tomu, že by byl žalobce v případě návratu do vlasti postižen za svou azylovou žádost v zahraničí.

Dále se žalovaný zabýval tím, zda by nebyl návrat žalobce do vlasti spojen s vážným ohrožením jeho života či lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu. Ze zpráv mapujících situaci na Ukrajině nevyplyvá, že by byla bezpečnostní situace v oblasti, kde byl žalobce přihlášen k trvalému pobytu (obec S. v Zakarpatské oblasti), ani ve městě M. (kde žalobce podle svého tvrzení skutečně bydlel se svou bývalou manželkou) negativně ovlivněna událostmi na východě země. Současně se jedná o místo, které je pod plnou kontrolou proevropsky orientované ukrajinské vlády, která proklamuje vládu demokracie a práva. V neposlední řadě žalovaný uvedl, že případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný tedy shrnul, že v případě žalobce nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu a stejně tak nebylo shledáno, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny, neboť nebylo zjištěno, že by byla v ČR udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.

III. Žaloba

V žalobě ze dne 1. 3. 2016 a jejím doplnění ze dne 27. 4. 2016 žalobce vymezil následující žalobní body. Dle názoru žalobce žalovaný nevěnoval pozornost skutečnosti, že žalobce opustil svou vlast ze strachu z pronásledování za uplatňování jeho politických práv a svobod. Špatné zkušenosti má žalobce s policií, která se mu opakovaně snažila zabránit ve vycestování z Ukrajiny, přičemž se domnívá, že i odcizení jeho cestovního dokladu bylo zinscenováno prostřednictvím osoby spolupracující na území ČR s Ukrajinskou policií.

Žalobce rozhodně odmítá, že by žádost o mezinárodní ochranu podal ve snaze zlegalizovat svůj pobyt na území ČR z důvodu, že mu nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu, jak tvrdí v napadeném rozhodnutí žalovaný. Časově se to tak může jevit, ale ze strany žalobce se rozhodně nejedná o zneužití institutu mezinárodní ochrany a naopak se domnívá, že jsou u něj dány důvody, které udělení některé z forem mezinárodní ochrany odůvodňují. Konkrétně žalobce namítá, že žalovaný nesprávně vyhodnotil naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu.

Žalobce rovněž podotýká, že mu sice bylo umožněno seznámit se v průběhu řízení s podklady řízení a vyjádřit se k nim, takto však neučinil, protože byl přesvědčen, že veškeré podklady, které žalovaný opatřil, jsou dostačující pro udělení azylu.

Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že s námitkami žalobce nesouhlasí, neboť je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je zcela zákonné. Žalovaný odkazuje na obsah správního spisu, z něhož je patrné, že v průběhu řízení byly opatřeny dostatečné podklady pro rozhodnutí ve věci, s nimiž měl žalobce možnost se seznámit. Stejně tak měl žalobce možnost navrhnout i další důkazy, což však neučinil.

Dále žalovaný zrekapituloval obsah žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu, z níž je dle názoru žalovaného zcela zřejmé, že podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany nebyly splněny.

Pokud se jedná o námitku žalobce ohledně hrozící újmy v případě návratu do vlasti, trvá žalovaný na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Aby bylo vycestování žalobce v rozporu s mezinárodními závazky, musela by být situace v zemi původu natolik nepříznivá, aby žalobce v případě návratu ohrožovala na životě. V projednávané věci tomu tak zcela zjevně není. Žalobce v minulosti opakovaně bez problémů z ČR na Ukrajinu cestoval. Navíc požívá národní ochrany, která má přednost ochranou mezinárodní. Z dokladů předložených žalobcem v průběhu správního řízení nevyplývá, že by byl tento jakkoliv cíleně pronásledován.

Žalovaný se rovněž zabýval rodinnými a sociálními poměry žalobce a jeho zdravotním stavem, a to z hlediska posouzení naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu, avšak neshledal, že by existovaly takové zřetele hodné důvody, pro něž by bylo na místě tuto formu mezinárodní ochrany udělit.

Žalovaný tedy nepovažuje námitky žalobce za důvodné a navrhuje, aby krajský soud žalobu zamítl.

V. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.

O žalobě rozhodl krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť žalovaný s takovým postupem souhlasil a žalobce se na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil, v důsledku čehož nastala fikce souhlasu žalobce s rozhodnutím věci bez jednání. Krajský soud nadto neshledal v posuzované věci provedení ústního jednání jako nezbytné.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že jsou v něm založeny veškeré písemnosti, na něž se žalovaný v napadeném rozhodnutí odvolával a z nichž vycházel. Jedná se o žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 24. 6. 2015, protokol o pohovoru k podané žádosti z téhož dne a podkladové materiály k aktuální situaci na Ukrajině, tj. zejména informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, a ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98848/2015-LPTP, Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 1. 6. 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (dále jen „UNHCR“) ze září 2015, Výroční zprávy Human Rights Watch 2015 – Ukrajina ze dne

29. 1. 2015, Zprávy Freedom House z ledna 2015 a Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015 – Ukrajina ze dne 25. 2. 2015.

Právní úprava mezinárodní ochrany formou azylu je na vnitrostátní úrovni upravena v ust. § 12 až § 14 zákona o azylu, institut doplňkové ochrany je pak zakotven v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobce v podané žalobě ani jejím doplnění zcela jednoznačně nekonkretizuje, pro udělení které formy mezinárodní ochrany by měly jím uváděné žalobní důvody svědčit. Lze však dovodit, že brojí zejména proti způsobu posouzení naplnění podmínek pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle ust. § 14a téhož zákona. Žádná z žalobních námitek tedy nesměruje proti posouzení podmínek pro udělení azylu a doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny či humanitárního azylu a ani krajský soud se nebude v tomto rozsahu přezkumem napadeného rozhodnutí blíže zabývat, přičemž pouze stručně konstatuje, že napadené rozhodnutí je i co do těchto forem mezinárodní ochrany řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodněno.

Dle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, „bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

Žalobce za důvody, které by měly svědčit pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, v žalobě proti napadenému rozhodnutí označil obavu z pronásledování za uplatňování jeho politických práv a svobod. Jedná se však o poněkud povšechné tvrzení, které nadto nenachází oporu ve správním spisu. Žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ani v průběhu pohovoru k této žádosti či kdykoliv později v průběhu správního řízení neuvedl nic, co by nasvědčovalo tomu, že by se na Ukrajině setkal s jakoukoliv formou pronásledování, či že by měl důvodné obavy z takového pronásledování v případě návratu do vlasti. Žalobce naopak explicitně uvedl, že na Ukrajině nikdy nebyl politicky aktivní a neměl problémy s policií či jinými státními orgány. V samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak na otázku, čeho se obává v případě návratu do vlasti, uvedl, že se ničeho neobává a na Ukrajině mu nic nehrozí. Nynější tvrzení žalobce stran jeho obav z pronásledování se tedy jeví být poněkud nevěrohodným a veskrze účelovým. Ze skutečností uváděných v průběhu správního řízení naopak jednoznačně vyplývá, že neochota žalobce vrátit se na Ukrajinu souvisí toliko s nespokojeností s tamějšími poměry, s nechutí nastoupit vojenskou službu a se skutečností, že žalobce již nepociťuje se svou vlastní žádné spojení, neboť na

Ukrajíně nežijí žádní žalobcoví příbuzní (kromě jeho tety) a žalobce nemá na Ukrajině žádný majetek.

Ani jeden z uvedených důvodů však nelze považovat za relevantní pro účely udělení mezinárodní ochrany. Pokud se jedná o ochranu ve formě azylu, tuto lze žadateli poskytnout pouze v zákonem předvídaných případech, které jsou taxativně vyjmenovány v ust. § 12 zákona o azylu. Povinnost nastoupit k výkonu vojenské služby přitom sama o sobě důvod pro udělení azylu bezesporu nepředstavuje. Touto problematikou se v rámci své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval též Nejvyšší správní soud, a to poprvé podrobněji již v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Z citovaného rozsudku vyplývá, že odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, a to především není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44). Existenci takových pohnutek k odmítání vojenské služby však žalobce v průběhu správního řízení nikterak netvrdil. Pro úplnost krajský soud dodává, že branná povinnost je stále považována za jednu ze základních povinností občana, přičemž nenastoupení vojenské služby je i v současnosti běžně ze strany jednotlivých států postihováno jako trestný čin.

Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby pak bezesporu nelze bez dalšího považovat ani za důvod pro udělení doplňkové ochrany. Takto by tomu mohlo být toliko za situace, pokud by byl nástup vojenské služby spojen s nebezpečím vážné újmy dle ust. § 14b zákona o azylu, čemuž však v případě žalobce nic nenasvědčuje a ani žalobce nic takového netvrdil, protože krajský soud nepovažuje za nezbytné se touto otázkou jakkoliv blíže zabývat. Nelze se tedy ani v žádném případě ztotožnit s tvrzením žalobce, že žalovaný nedostatečně prověřil, zda žalobce opustil svou vlast z důvodu strachu před pronásledováním v případě, že by se na Ukrajinu vrátil. Žalovaný naopak zcela přezkoumatelně a srozumitelně zkoumal, zda žalobci nehrozí „skutečné nebezpečí vážné újmy“ spočívající v ohrožení osobní svobody a nelidském zacházení, ať již v důsledku podání žádosti o azyl v ČR, nebo v důsledku svévolného násilí v situacích mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu. Své závěry ve vztahu k § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu žalovaný zdůvodnil za pomoci odpovídajících odkazů na podklady založené ve správním spisu.

Lze tedy shrnout, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by byl v zemi původu azylově relevantním způsobem pronásledován, či že by mu hrozilo nebezpečí jakékoliv závažné újmy, kterou by bylo možno zohlednit z hlediska posuzování naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Krajský soud připomíná, že je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby v azylovém řízení unesl břemeno tvrzení. Tento závěr vyplývá i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, který kupříkladu v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 – 42, uvedl, že „[s]právní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Uvedl-li v řízení před správním orgánem pouze důvody ekonomické, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před správním orgánem neuváděné.“ Pakliže žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že mu v návratu na Ukrajinu brání obava z pronásledování, stěží lze žalovanému vytýkat, že se touto otázkou blíže nezaobíral, a to tím spíše, že žalobce naopak výslovně uvedl, že mu na Ukrajině žádné nebezpečí nehrozí. I proto považuje krajský soud

žalobní námitky za poněkud nevěrohodné. Obstát nemůže ani tvrzení žalobce, že tento nevyužil své možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí proto, že se domníval, že shromážděné podklady postačují k udělení mezinárodní ochrany. Předně krajský soud uvádí, že je na žalobci, aby v řízení aktivně hájil svá práva a uplatnil veškeré skutečnosti, které mohou svědčit pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud tak neučinil, byť byl o této možnosti poučen, jde toto jednání výhradně k jeho tíži. Nadto se žalobce mohl jen stěží domnívat, že jsou jím uvedené důvody žádosti dostačující pro udělení mezinárodní ochrany, neboť v průběhu správního řízení ani jednou nezmínil, že by mu na Ukrajině hrozilo jakékoliv nebezpečí.

Nelze přehlédnout, že žalobce se na území ČR na základě různých pobytových titulů zdržuje již od roku 2008, přičemž na území ČR přicestoval za prací a příznivějšími životními podmínkami, nikoliv tedy jako uprchlík, který by byl ve své vlasti pronásledován. O udělení mezinárodní ochrany se rozhodl požádat až se značným časovým odstupem a to za situace, kdy mu již nebylo uděleno povolení k pobytu v intencích zákona o pobytu cizinců. Krajský soud tedy nemá pochyb o tom, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo ze strany žalobce motivováno snahou legalizovat i do budoucna jeho pobyt na území ČR. Azyl, jakož i další formy mezinárodní ochrany, však představují zcela mimořádné instituty sloužící k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi původu. Nelze je proto chápat jako prostředek k legalizaci pobytu cizince na území ČR a jeho prostřednictvím nelze obcházet procedury upravené zákonem o pobytu cizinců (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44).

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud tedy shledal, že žalovaný se řádně zabýval situací žalobce a jeho závěry o nenaplnění podmínek pro udělení kterékoliv z forem mezinárodní ochrany jsou odpovídajícím způsobem odůvodněné a nachází oporu ve správním spise. Žalobní námitky, které jsou zcela v rozporu s dřívějšími tvrzeními žalobce, krajský soud vyhodnotil jako nedůvodné, a proto žalobu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.

Výrok II o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. února 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová